

A morfológiai tudatosság és olvasás-szövegértési képesség együttes számítógép alapú fejlesztése

A Szegedi Tudományegyetem Oktatásméleti Kutatócsoport és az MTA-SZTE Képességfejlesztés Kutatócsoport egy online módon elérhető értékelő és fejlesztő rendszert dolgozott ki, amely az általános iskolás tanulók morfológiai tudatosságának és olvasás-szövegértési képességeinek személyre szabott fejlesztését célozza meg. A program során a tanulók egy kerettörténetbe ágyazva szövegértési, illetve nyelvtani, morfológiai feladatokat kapnak, melynek során ráirányítjuk a figyelmüket a szövegben szereplő szavakra, a szöveg egyes részeire és egészére. A kidolgozáshoz harmadik osztályos magyar nyelv és irodalom tantárgy tankönyveit és munkafüzetét vettük alapul. Az alkalmazott különböző gyakorlatok javítják a szóolvasást, a szövegértést és az olvasástechnikát. A morfológiai tudatosság abban segíti a tanulókat, hogy felismerjék a szavakat alkotó morfémákat, a szavak elemeit, a nyelv szerkezetét, ezáltal anyanyelvi tudatosságuk és gondolkodási képességeik is fejlődjenek. A program kerettörténete szerint a tanulóknak egy bajbajutott földönkívüli lénynek, Páminak kell segíteni, aki a Földön tartózkodása alatt szeretne érdekes helyeket meglátogatni, minél több izgalmas dolgot megismerni. A történet a gyermekek számára érdekesebbé teszi a feladatot, motiválja őket a szövegek értő olvasására, hiszen ők is a történet részévé válnak, és ez a gyermekek segítőkészségét is fejleszti. A gyakorlatok számos gyermekprogram internetes szövegeinek egyszerűsített változatát tartalmazzák, aktuális témákat tartalmaznak, szókincsük könnyen érthető, a gyermekek számára is vonzóak lehetnek, (például látogatás az állatkertben, lásd 1. és 2. ábra). A gyakorlatok fejlesztik a digitális készségeket, a számítógépes-egérhasználatot és a képernyőn való olvasást is. A szövegeket a gyermekek nemcsak elolvashatják, de hallhatják is, ezzel is segítve a megértést és a helyes válaszok megadását. A gyakorlatokban lehetőség van az interakcióra, a választ az elemek mozgatásával vagy kattintással lehetett megadni.

A feladatok kitöltése során a rendszer folyamatosan ellenőrzi a tanulók teljesítményét, a gyakorlatok után azonnali visszacsatolást nyújtunk a tanulók teljesítményéről. Helyes megoldás esetén pozitív, megerősítő jellegű visszajelzést, helytelen válasz esetén a tanulók segítő instrukciót kapnak, és újra megpróbálhatják a gyakorlatot megoldani. Harmadszori sikertelenség esetén a szoftver megmutatja a megoldást, ezzel is segítve a tanulási folyamatot.

A program rövid idő alatt (egy-két hét) megvalósítható (előteszt és négy foglalkozás, melyek előreláthatólag 30-45 percet vesznek igénybe).

Pámi ezt a szöveget találta az állatkertből az interneten.
A kedves földönkívüli sajnos még nem tud jól olvasni.

Segítsünk neki! Olvasd el a szöveget, és válaszolj Pámi kérdéseire!

Budapesti Állatkert

Kötelező program Budapesten az állatkert, melynek műemléki épületei egyedülálló hangulatot nyújtanak, az állatok azonban korszerű körülmények között élnek. A folyamatosan bővülő állatvilágon túl a Varázshegy interaktív kiállításával, mozijával és sokféle egyéb programmal nyugtázza le a látogatókat - korra való tekintet nélkül. Az óránként induló turák során megismerhetjük a hatlábúkat vagy éppen az őslények világát.

Ha nagyobb táskával, csomaggal érkezel az állatkertbe, nem kell a látogatás alatt magaddal cipelned! A főkapu mellett található információs pavilonban megőrizzük csomagjaidat. A megőrzésért 300 Ft-ot kell fizetned csomagonként.

A főkapu mellett található ajándékboltunkban, csodálatos plüss- és műanyagállatok, könyvek, DVD-k, plakátok, naptárak, ajándéktárgyak tucatjai várják azokat, akik egy darabka állatkertet mindenképpen haza szeretnének vinni. Ha pedig különlegesen eredeti ajándékot akarsz vásárolni, kiváló ötlet lehet az örökbefogadás. Egy állat jelképes örökbefogadásának életkortól, nemtől, vagyoni helyzetétől függetlenül mindenki örül. Ráadásul ezzel állatkertünk lakóinak jótartását is támogatod. Az ajándékboltban működő Állatkerti Alapítvány munkatársai a legnagyobb örömmel lesznek segítségre örökbefogadási témában.

0 Tovább

1. ábra. Példafeladat a programból: Pámi állatkertbe látogat.

Hmm. Úgy tűnik, hogy sajnos nem ez a jó válasz. Segítséggel kijelöltük a szövegnek azt a részét, amit ha újra elolvasol, akkor megtalálhatod a helyes választ! Mit láthatnak a gyermekek a túrán?

hatlábúakat kétlábúakat négylábúakat nyolclábúakat

Budapesti Állatkert

Kötelező program Budapesten az állatkert, melynek műemléki épületei egyedülálló hangulatot nyújtanak, az állatok azonban korszerű körülmények között élnek. A folyamatosan bővülő állatvilágon túl a Varázshegy interaktív kiállításával, mozijával és sokféle egyéb programmal nyugtázza le a látogatókat - korra való tekintet nélkül. Az óránként induló turák során megismerhetjük a hatlábúkat vagy éppen az őslények világát.

Ha nagyobb táskával, csomaggal érkezel az állatkertbe, nem kell a látogatás alatt magaddal cipelned! A főkapu mellett található információs pavilonban megőrizzük csomagjaidat. A megőrzésért 300 Ft-ot kell fizetned csomagonként.

A főkapu mellett található ajándékboltunkban, csodálatos plüss- és műanyagállatok, könyvek, DVD-k, plakátok, naptárak, ajándéktárgyak tucatjai várják azokat, akik egy darabka állatkertet mindenképpen haza szeretnének vinni. Ha pedig különlegesen eredeti ajándékot akarsz vásárolni, kiváló ötlet lehet az örökbefogadás. Egy állat jelképes örökbefogadásának életkortól, nemtől, vagyoni helyzetétől függetlenül mindenki örül. Ráadásul ezzel állatkertünk lakóinak jótartását is támogatod. Az ajándékboltban működő Állatkerti Alapítvány munkatársai a legnagyobb örömmel lesznek segítségre örökbefogadási témában.

0 Tovább

2. ábra. Példafeladat a programból. Helytelen megoldás esetén a kérdés megválaszolásához fontos szövegrészt kiemeltük.